

Pinseprædiken d. 20. maj 2018, Den Reformerte Kirke i København

Genesis 11.1-9 og Apostlenes gerninger 2.1-11

I går eftermiddag kunne jeg ikke dy mig for at tune ind på DR1 og følge med i den stort anlagte vielsesceremoni med prins Harry og prinsesse Meghan. Jeg troede egentlig ikke, at jeg interesserede mig for den slags, men da jeg først var i gang med at se ceremonien, ja så blev jeg alligevel fanget af den og endte med at se den helt til ende.

Men det, der fangede mig, var nu ikke kjolerne og udsmykningen, nej, det var især det kulturmøde, der fandt sted på skærmen, som optog mig. For det var mødet mellem på den ene side den engelske kirke, som det britiske kongehus jo tilhører: dronningen er kirkens overhoved og det må jo nok siges at være det verdenssamfundets fineste etablissement. Og på den anden side stod så Meghans afro-amerikanske baggrund, der er forankret i en karismatisk gospeltradition, der er karakteriseret ved at udgøre en marginaliseret stemme i historien. Det var mødet mellem en etableret kirkelig institution og en marginaliseret protestteologi. Mødet mellem konservatismen og kravet om revolutionen.

For faktisk er prinsesse Meghan efterkommer af afro-amerikanske slaver fra staten Georgia og det kunne man godt mærke på ceremonien. For efter den sorte amerikanske biskop, Michael Curry, havde holdt en inspirerende vielsestale til det unge par, sang et gospelkor den amerikanske protestsang fra 1960'erne, *Stand by Me*, som i sin tid blev sunget af Ben E. King. Sangen er inspireret af de såkaldte ”spirituals” – altså sange som de afro-amerikanske slaver sang for at lette den store sorg, der tyngede deres hjerter – og sangen handler om sortes kamp for lige rettigheder. I kender nok første vers, der lyder sådan her:

*When the night has come
And the land is dark
And the moon is the only light we'll see
No I won't be afraid
Oh, I won't be afraid
Just as long as you stand, stand by me*

Sangen udtrykker en længsel efter sammenhold. Om at turde møde livets modgang med oprejst pande og i håbet om, at kærlighedens bånd er stærkere end hadet. Det er en protestsang, der rækker tilbage til Gandhis budskab om den fredelige, stille revolution. Budskabet er lige så enkelt som det er universelt: I sidste ende må enhver vælge mellem barnets smil og den voksnes vold. Hvis hele verden står sammen i kærlighed, er der intet mere at frygte. Ingen krige, ingen undertrykkelse.

Biskop Curry citerede præsten og menneskerettighedsforkæmperen Martin Luther King for at have sagt, at ”vi skal genopdage kærlighedens forløsende magt”. Vi skal indse, at Guds kærlighed vitterligt har magt til radikalt at overvinde alverdens uretfærdigheder og ondskab. Vi skal turde tro på kærligheden, for det er udelukkende gennem troen på den, vi kan tage del i den.

Det slog mig pludselig, da jeg bevidnede ceremonien, at nu er en efterkommer af afro-amerikanske slaver blevet prinsesse af Storbritannien. Den mægtigste kolonimagt, der opnåede en stor del af sin rigdom og magt netop gennem slavehandel med afrikanere til Amerika. Det er jo egentlig ret vildt at tænke på! Jeg ser det som et glædeligt udtryk for, at verden forandrer sig til det bedre – og det er på trods af utallige forfærdeligheder og uretfærdigheder, som vi læser om i avisen hver dag.

At sådanne positive begivenheder finder sted, må ikke lukke vore øjne for, at der fortsat findes stor uretfærdighed i verden. Vi står med mange udfordringer og problemer ift. alverdens etiske og politiske spørgsmål – og det er både hvad angår race, køn og klasse. Disse spørgsmål har vist sig at være så indviklede og delikate, at vi kan have svært ved at indgå i frugtbar dialog, selv om begge parter har de bedste intentioner. Vi kommer hurtigt til at fornærme hinanden og rive op i gamle sår.

Men netop derfor bør vi holde fast i at vi skal glæde os over små begivenheder så som denne ceremoni. For i sin egen ret var den et smukt og vigtigt vidnesbyrd om to kulturer, der formåede at forme deres møde i kærlighedens ånd. Der var tale om to kulturer, der var ivrige efter at vise hinanden det absolut bedste, de har at give. Og brylluppet blev brugt som en anledning til at vise verden, at kun kærlighedens møde har magten til at overvinde hadets og diskriminations historie.

Og derfor var det måske ikke tilfældigt, at bryllup netop skulle finde sted i pinsen. For hvad er det, Bibelen siger om pinsen? Ja, vi har jo lige hørt fra Apostlenes Gerninger, der fortæller, at ”tunger som af ild viste sig for disciplene (..) og de begyndte at tale på andre tungemål, alt efter hvad Ånden indgav dem at sige.”

Jesus sendte med andre ord disciplene ud i verden, for at dele det glædelige budskab om det bånd af kærlighed, der findes mellem Ham og hans Fader. Hvis vi sammenligner pinseberetningen med myten om Babelstårnet, så bliver det tydeligt, at der er tale om to modsatrettede bevægelser: Hvor Gud i Det Gamle Testamente sender menneskene ud i verden for at vise dem, at der er adskilt fra hinanden, så sender Jesus nu disciplene ud i verden for på ny at knytte bånd imellem menneskene.

Det kan synes svært at forene de to gudsforståelser. Fortællingen om Babelstårnet er et ekko af syndefaldsmyten: Mennesket søger at blive Gud lig og for dette, bliver det straffet. Billedet af sådan en straffende Gud kan synes svært at forene med Det Nye Testaments Gud, som er tilgivelsens og kærlighedens Gud.

Men vi må holde fast i, at Gud finder ingen glæde eller nydelse i at dømme menneskene. Tvært imod påpeger Det Gamle Testaments mange fortællinger om Guds dom over menneskene, at det faktisk er mennesket, der dømmer sig selv. Gud skabte mennesket i sit billede. Det betyder, at han skabte os til at elske. Men når vi ikke tør have tillid til hans kærligheds magt, så vender vi Gud ryggen. Når vi bliver optagede af vores eget, ligesom menneskene, der byggede Babelstårnet og troede, at de kunne frelse sig selv, så bliver vi spredt fra hinanden. Vi taler forbi hinanden. Vi forstår ikke hinanden, fordi vi hver især er optagede af vores eget. Og et sprog, der kun er mit, kan ikke tage del i Guds Ord.

Nogle taler om Gud på en måde, så man tror, at han hersker i høj majestæt uden tanke på menneskene, nærmest kun med foragt og vrede over menneskene. Man får den tanke, at der har sænket sig en formørkelse og en tristhed over deres sind, og det er en afgud, de taler om. Det er deres egen tristheds lille dæmon, de lader rase over menneskeheden. Og det er netop denne menneskets indre dæmon, Gud fordømmer i Det Gamle såvel som i Det Nye Testamente. Det er ikke mennesket som sådan, han fordømmer.

Der er altså forskel på menneskets tale og på Guds Ord. Menneskets tale har en tendens til at være fokuseret på sig selv. Det har en tendens til at isolere og dermed skabe afstand. Guds Ord derimod er Jesus Kristus. Han er den herlighed, vi tror, venter og ser komme. Ordet er Kristusbegivenheden. Det, som var, er og bliver. I sidste ende er det åbenbaringen i verden om den treenige Guds evige kærlighed. Guds Ord er en evigt fornyende, livgivende og frisættende kærlighed. Guds Ord er det, der var ved altings begyndelse, og som er og som vil være ved tidernes ende.

Budskabet har derfor altid været og vil altid være det samme: Guds kærlighed sejrer over døden og ondskaben. Bibelen åbenbarer os, at vi alene er skabt til at tage del i denne kærlighed. Gør vi ikke det, forbryder vi os mod Gud og som sådan dømmer vi os selv til at blive ekskluderet fra Guds livgivende kærlighed. Det gør ondt på en elskende Fader, når hans børn vender ham ryggen. Derfor var Jesu budskab aldrig nogensinde reserveret til en eksklusiv skare af særligt udvalgte. Tvært imod tilhører det naturligvis alle. Lad ingen tro, at de har Kristus for sig selv, for Han er hele skabningens længsel.

Det protestbudskab og krav om revolution, der findes i Martin Luther Kings teologi, kan af samme grund ikke siges at tilhøre en udvalgt skare. Det angår alle

mennesker, selv det fineste etablissement. King sagde engang i en prædiken, at ”hadet sætter ar på sjælen og forvrænger vores menneskelighed”. Jesus sagde: ”Lad de små børn komme til mig, for himmeriget er deres” (Mat 19.14). Og: ”den, der bringer en af disse små, som tror på mig, til fald, var bedre tjent med at få en møllesten hængt om halsen og blive sænket i havets dyb” (Mat 18.6). Budskabet er bogstaveligt talt ufatteligt simpelt: Den, som undertrykker sin næste, gør skade mod sig selv. Kærligheden tilhører alle. Og vi skal turde håbe og tro på dens forløsende magt!

Man siger, at pinsen er kirkens fødsel, fordi det her bliver etableret, at evangeliet kun har betydning, hvis det bliver delt. Det vil sige: Guds Kærlighedsånd kan kun leve i kirkens fællesskab. Det betyder, at kirken er universel og for alle, netop fordi den bliver etableret gennem Helligånden. Et sådant fællesskab betyder ikke enhed – det betyder ikke, at der kun findes én sand kirkelig institution, hvor vi skal ligne hinanden og tilbede Gud på samme måde. Tvært imod betyder det først og fremmest, at kirkens enhed er det fælles mod til at turde sætte os selv og vores eget i baggrunden til fordel for vores næste. Og derigennem bliver vi til et billede på den treenige Guds evige kærlighed.

Hvis Kristi opstandelse er vores omdrejningspunkt, er der sket noget. Verden er blevet en helt anden, og vores tro er nu også en syngende og dansende protest mod uretfærdigheden i verden. Ethvert menneske må vælge mellem hadets gru og tilliden. Med pinsen bliver det slået fast, at vi ikke kan tage del i kærlighed uden om Faderens og Sønnens Helligånd. For Helligånden er det bånd af tillid, der knytter sammen selv på tværs af døden. Guds Søn måtte vandre alene ind i dødsriget, men fordi han døde i tillid til sin Faders evige kærlighed, var det Helligånden, der viste ham vejen og som gik med ham. Også for os gælder det, at vi kun kan blive gudsbørn, hvis vi sætter vores lid til Guds Kærlighedsånd.

Hver og én må vi vælge, om vi vil tilføje vort medmenneske lidelse og nedværdigelse, eller om vi vil formidle solidaritet og håb.

Og vi skal vide, at når vi lykkes med at tale kærlighedens sprog, så er det ikke os, der taler, men Helligåndens evige flamme, der brænder i vore mundhuler. Det er Guds Ord, der lever i os. Det er Ordet, der strømmer gennem vores tale og lader de ord, vi udtaler, være Guds og ikke vore egne. Det er igennem dette Ord, Han har skabt verden. Og der er gennem denne Ånd, vi finder evigt lever. Når vi tør have tillid til denne tro, så bliver vi genskabt i Hans billede. Helligåndens flamme renses os og lader vores tunger tale Hans Ord.

Glædelig pinse. Amen!